

Blanca Busquets
ha publicat la seva
vuitena novel·la
JUANMA RAMOS

JARDÍ A L'OBAGA
Blanca Busquets

Editorial: Proa
Barcelona, 2016
Pàgines: 252
Preu: 18,50 euros

Quan la modernitat es passeja pel món rural

L'escriptora Blanca Busquets (Barcelona, 1961) es torna a endinsar en el món fantàstic de La Carena, escenari de l'excel·lent relat *La nevada del cucut*, premi Llibreter el 2011. Ho fa des de la veu de l'Aniol, un avi envellit, vidu i sorneguer que reviu en la memòria la vida de gairebé tot un segle en la ruralia, tot remenant les relacions entre el passat, que ha viscut en plena intensitat, i el present que l'entreveu amb cert escepticisme.

L'Aniol distreu la seva jubilació cultivant el jardí dels seus amos, que tenen la torre nova al llindar de la masoveria, ben aïllada per una tanca de pedra alta. Són els Torralba, que viuen a Barcelona i només per Setmana Santa i l'estiu es deixen caure al poble, gairebé sense tenir contacte amb els vilatans llevat de les visites de la Mireia, la mestressa dels propietaris, a casa de l'Aniol. De jove era la noia més bonica del poble i es va casar amb l'hereu dels amos barcelonins per portar una vida luxosa i fugir de la vida anodina rural. La malaltia del marit li va amargar la *dolce vita*.

Les trobades de l'Aniol amb la seva filla i néts, amb amics i coneguts del voltant i també amb la veïna Mireia i la seva descen-

dència, li fan venir a la memòria aquella infància i joventut tan alegre i viscudes en una ruralia trista, sempre suada enmig d'un fred glacial, i totalment dedicada a aconseguir la subsistència mínima per poder sobreviure.

El relat mostra els estralls de la guerra amb els dos bàndols, perdedors, com a tot arreu, amb els odis i frustracions que van generar. El canvi profund que comporta l'arribada d'estrangers al poble crearà una mena de conqueridors veïnals en la seva obsessió per viure al marge dels nadius. Els fets coincidiran en el temps amb la mecanització del camp i l'accés a una creixent millora de la qualitat de vida de la ruralia. La fugida d'una germana amb un soldat anglès i l'estada d'una altra parenta a Barcelona per intentar triomfar al Paral·lel, obriran camins desconeguts que acceleraran el canvi vital que viurà el poble.

El jardí dels Torralba serà el protagonista essencial de la novel·la, amb les portes ben tancades en una primera part del relat, en què només destaca un desmai de fulles ploraneres que amaguen fets intrigants. El jardí pren importància en una segona part, en què inquieta la dificultat per trobar l'em-

plaçament idoni dels rosers que la mestressa dels Torralba ha decidit plantar per revifar-li la tristesa que la corseca. Però un àlber majestuós anirà aixecant els sorprenents fets sentimentals i sinistres que s'amaguen en aquell verger, que enfosquirà les seves misèries amb tendres festivals de poesia i actuacions musicals: un jardí curull de flors amb prou espines sangonoses.

El parlar de Collsacabra

També trobem la força narrativa del llibre en la veu de l'Aniol, amarada del parlar dels poblets de Collsacabra de fa un segle, gens contaminats de mots i girs verbals barcelonins i encara menys, del castellà. També ressalta l'atmosfera que Busquets descriu de la vida rural d'aleshores, no tan reeixida, però de la que va estampar l'autora a *La nevada del cucut*. No obstant això, el relat, en un enllaç continuat entre el passat i present, permet que l'autora cuini una història atractiva amb els ingredients bàsics que donen vitalitat a qualsevol obra literària: l'amor i la mort, la gelosia, l'amistat, la traïció, les revenges... I no cal dir-ho, la maldat i la bondat, amb tots els grisos que la componen, que arrodoneixen una narració fàcilment llegidora.

S'agraeix que Blanca Busquets, amb una obra extensa –ja és la vuitena novel·la– que està traduïda a diferents llengües europees, hagi repescat la idea d'ampliar el seu art literari amb un altre homenatge a les seves arrels maternes de Cantonigròs. Els recitals de poesia del jardí a l'obaga són un recordatori sentimental dels festivals musicals i poètics que va acollir la població en els anys més foscos de repressió franquista. *